

Отримано: 19 жовтня 2025р.

Прорецензовано: 1 листопада 2025 р.

Прийнято до друку: 6 листопада 2025 р.

email: lesya.kotsyuk@oa.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4843-8872>

email: liliia.kapitaniuk@oa.edu.ua

DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-27\(95\)-7-11](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-27(95)-7-11)

Коцюк Л. М., Капітанюк Л. М. Літературознавчі та мовознавчі аспекти міжмовного посередництва серії романів Дж. К. Роулінг про Гаррі Поттера. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Філологія» : науковий журнал*. Острог : Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 27(95). С. 7–11.

УДК: 801.7

Коцюк Леся Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
Національний університет «Острозька академія»
Капітанюк Лілія Миколаївна,
магістрантка,
Національний університет «Острозька академія»

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ ТА МОВОЗНАВЧІ АСПЕКТИ МІЖМОВНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА СЕРІЇ РОМАНІВ ДЖ. К. РОУЛІНГ ПРО ГАРРІ ПОТТЕРА

Статтю присвячено комплексному аналізу літературознавчих і мовознавчих аспектів міжмовного посередництва серії романів Дж. К. Роулінг про Гаррі Поттера. У роботі висвітлено художню й лінгвістичну своєрідність циклу, який поєднує риси класичного британського роману, фентезі та пригодницької літератури. На основі концепції «подорожі героя» Джозефа Кемпбелла простежено архетипну структуру становлення головного персонажа. Розкрито морально-етичні та соціальні проблеми твору – боротьбу добра і зла, дискримінацію, моральний вибір, – що формують його гуманістичну основу.

Мовознавчий аспект зосереджено на аналізі неологізмів, власних назв і термінології, які становлять основу авторського ідіостилю та створюють особливий перекладацький виклик. Проаналізовано стратегії перекладу українських, німецьких і французьких версій, спрямовані на збереження гри слів, культурних алюзій і мовного колориту персонажів. Розглянуто проблему передачі соціолінгвістичних особливостей мовлення героїв і специфіку адаптації культурно маркованих елементів.

Дослідження показує, що переклад і кінематографічна адаптація серії романів про Гаррі Поттера становлять складний процес міжмовного та міжкультурного посередництва, у якому відбиваються глобалізаційні тенденції сучасного світу. Отримані результати мають значення для розвитку перекладознавства, лінгвостилістики та теорії літературної комунікації.

Ключові слова: міжмовне посередництво, переклад, адаптація, ідіостиль, неологізми, культурна алюзія, мовна гра.

Lesia Kotsiuk,
Cand. Sc. (Philology), Associate Professor,
Ostroh Academy National University
Liliia Kapitaniuk,
Master's Degree Student,
Ostroh Academy National University

INTERLINGUAL MEDIATION IN J. K. ROWLING'S HARRY POTTER SERIES: LITERARY AND LINGUISTIC PERSPECTIVES

The article offers a comprehensive analysis of the literary and linguistic aspects of interlingual mediation in J.K. Rowling's Harry Potter series. It explores the artistic and linguistic uniqueness of the novels, which combine elements of the classical British novel, fantasy, and adventure genres. Drawing on Joseph Campbell's "hero's journey" framework, the study traces the archetypal structure of the protagonist's development. It highlights key moral and social issues – the struggle between good and evil, discrimination, and ethical choice – that form the humanistic core of the work.

The linguistic dimension focuses on Rowling's neologisms, proper names, and terminological innovations that constitute her idiolect and pose significant challenges for translators. The analysis compares translation strategies in Ukrainian, German, and French versions, emphasising the preservation of wordplay, cultural allusions, and character-specific language. It also addresses the transfer of sociolinguistic features and adaptation of culturally marked References.

The study demonstrates that translation and cinematic adaptation of the Harry Potter series represent a complex process of interlingual and intercultural mediation, reflecting global cultural exchange and the dynamics of literary communication. The findings contribute to translation studies, stylistics, and the theory of intercultural literary discourse.

Keywords: interlingual mediation, translation, adaptation, idiolect, neologisms, cultural allusion, wordplay.

Серія романів про «Гаррі Поттера» Дж. К. Роулінг справила значний вплив на розвиток дитячої та підліткової літератури, адже поєднує у собі морально-етичні дилеми, класичні архетипи та численні культурні алюзії. Цей літературний феномен став не лише глобальним культурним явищем, але й об'єктом інтенсивних мовознавчих і літературознавчих досліджень, з огляду на широку рецепцію, численні переклади, екранізації, і навіть адаптації до іншого формату – комп'ютерної гри. Цикл романів про «Гаррі Поттера» вирізняється не лише ідеями, але й мовленнєвим рішеннями Дж. К. Роулінг, які є новаторськими та унікальними і слугують важливим елементом авторського ідіостилю.

Сучасні наукові студії аналізованої серії романів (Whited, L. A. (2002, 2024)) здебільшого зосереджуються на тому, яким чином текст впливає на читацьку аудиторію, формуючи її світогляд і ціннісні орієнтири. Зокрема, дослідження Келсі Трайб, Фіони Пеппс та Фіони Келверт (Tribe, Papps & Calvert, 2021) звертається до теми того, як серія романів Дж. К. Роулінг слугує ресурсом емоційної та психічної підтримки для читачів. Інше релевантне дослідження – Воутера Гавералса та Ліндсі Гейбелс (Haverals & Geysels, 2021) фокусується не на етичному або психологічному впливі, а на формуванні очікувань

через "імплікацію читача": як розвиток віку персонажів і змін у тематиці та стилі романів впливає на те, як читацька аудиторія сприймає себе як частину тексту.

Адаптація «Гаррі Поттера» вийшла далеко за межі суто мовного аспекту, охоплюючи культурні трансформації, які відбуваються у процесі міжмовного й міжкультурного посередництва. Особливої складності перекладацькій інтерпретації додають численні власні назви, архаїзми, алюзії та символічні елементи, що вимагають не лише лінгвістичної, а й культурологічної компетентності перекладача. Зокрема дослідниці Світлана Волкова та Аліна Лучинська (Волкова, Лучинська, 2019) аналізують лінгвосеміотичні елементи – тобто ті, що поєднують значення і символіку (імідж персонажів, специфіку діалогів, описи магічного світу) – і як вони трансформуються у перекладі: які образи змінюються, які лишаються, і як це впливає на сприйняття читачем. Водночас дослідження А.С. Кузнецової та А.С. Коваленко (Кузнецова, Коваленко, 2020) розглядає широкий спектр лексико-стилістичних засобів виразності (епітети, порівняння, фразеологізми, засоби емоційної експресії) і аналізує перекладацькі трансформації – що було збережено, де відбулись адаптації, спрощення, перестановки, інші стилістичні зміни. Це дозволяє зрозуміти, як переклад формує стиль тексту для українського читача і як ці лексичні засоби впливають на відчуття образності, атмосферності твору. За твердженням О.В. Винарчик, цикл романів про «Гаррі Поттера» привертає увагу багатьох дослідників своєю неординарністю, оскільки мовлення Дж. Роулінг новаторське та унікальне – авторка збагачує англійську мову новими лексичними одиницями та демонструє високу креативність у сфері терміновтворення (Винарчик 2009: 157). Окремі групи лексики Дж. К. Роулінг стали об'єктом дослідження для багатьох вітчизняних науковців, як то евфемізмів (Сорочан, 2024), кольоронімів (Асланова, 2022), ономастики (Белей, 2008; Бока, 2008; Бережна, 2008), авторських словотворів (Винарчик, 2009; Сеньків, 2015; Шемуда, 2024).

Дослідження перекладів та екранізацій «Гаррі Поттера» дає можливість простежити механізми трансформації літературного тексту в різних мовних і культурних контекстах. Особливої уваги набуває проблема збереження авторського стилю, що проявляється у відтворенні гри слів, специфіки мовлення персонажів та численних власних назв. Саме ці елементи становлять ключовий виклик для перекладача.

Варто зазначити, що у цьому контексті переклад і адаптація серії Дж. К. Роулінг постають цінним матеріалом для вивчення процесів міжмовного та міжкультурного посередництва. Вони демонструють, як художній текст водночас зберігає власну ідентичність і піддається культурній модифікації відповідно до очікувань та норм цільової аудиторії.

У серії романів про «Гаррі Поттера» Дж. К. Роулінг поєднала елементи класичного британського роману, фентезі та пригодницької літератури, створивши твір, що виходить далеко за межі «дитячого читання». Письменниця звертається до архетипних структур, зокрема до моделі «подорожі героя», яку описав Джозеф Кемпбелл у своїй теорії мономіфу (The Hero with a Thousand Faces, 1949). Згідно з цією концепцією, становлення головного героя відбувається через три ключові етапи: «поклик до пригод», «ініціація» та «повернення з даром» (Винарчик, 2009).

На першому етапі герой змушений залишити звичне життя й вирушити у світ невідомого. Так, у романі «Гаррі Поттер і філософський камінь» головний герой дізнається про своє магічне походження й отримує запрошення до Гогвортсу. Другий етап – ініціація – передбачає зустріч із випробуваннями, боротьбу з ворогами та поступове набуття внутрішньої сили. У випадку Гаррі це навчання у школі магії та протистояння Волдеморту. Завершальний етап – «повернення з даром», коли герой повертається до звичного світу, але вже трансформований, з новим досвідом і знаннями, здобутими у процесі випробувань. Сюжетна структура серії романів Роулінг репрезентує класичну міфологічну парадигму, водночас адаптовану до потреб сучасної масової культури та підліткової аудиторії.

Окрім міфологічних мотивів, у циклі романів про «Гаррі Поттера» порушено низку глибоких моральних і соціальних проблем. Однією з наскрізних тем є класичний конфлікт «боротьби добра і зла», що має універсальний характер та знаходить відображення у багатьох літературних традиціях. Також важливим елементом у цьому контексті є проблема дискримінації, яка у світі Дж. Роулінг набуває художньо-символічного вираження. Так, у романі «Гаррі Поттер і Келих вогню» персонаж Драко Малфой неодноразово вживає щодо Герміоні образливий термін *Mudblood* («брудна кров»). У магічному світі цей неологізм функціонує як соціально маркований ярлик, що втілює ідею «чистоти походження» та виступає метафорою расових чи етнічних упереджень у реальному суспільстві. Перекладачі різних мов намагались відтворити не лише буквальний зміст, але й експресивну силу цього слова. В українському перекладі (Ролінг, 2002) закріпилася форма «бруднокровка», у французькому (Rowling, 1999) – *Sang-de-Bourbe* («болотна кров»), у німецькому (Rowling, 1999) – *Schlammblut* («багніста кров»). Такі перекладацькі стратегії демонструють прагнення зберегти семантичний потенціал образи, водночас забезпечуючи її культурну зрозумілість для цільової аудиторії.

Доцільно вважати приклад із поняттям *Mudblood* таким, який підтверджує, що художній дискурс Дж. Роулінг не лише формує вигадану систему цінностей, але й рефлексує над актуальними суспільними проблемами, що робить тексти серії релевантними для аналізу у площині соціолінгвістики та культурології.

Особливу увагу в аналізі циклу романів про «Гаррі Поттера» заслуговують персонажі, які балансують між добром і злом. Хрестоматійним прикладом є образ Северуса Снейпа, чия постать протягом усієї історії зберігає багатозначність та моральну амбівалентність. Його ставлення до Гаррі Поттера позначене суворістю та відвертою ворожістю, що створює враження негативного персонажа. Однак у романі «Гаррі Поттер і Смертельні реліквії» авторка розкриває справжні мотиви Снейпа, зумовлені його глибоким почуттям до Лілі Поттер. Така сюжетна лінія актуалізує етичне питання: чи можна вважати людину героєм, якщо її шлях до добра пролягає через жорстокі або суперечливі вчинки? Подібна амбівалентність наближає образ Снейпа до традиції трагічного героя, описаної ще у класичній поетиці Арістотеля, та перегукується з концепціями «антигероя» у сучасній літературі.

Окрім літературознавчого виміру, значний інтерес становить мовознавчий аспект серії, який відіграє ключову роль у формуванні атмосфери магічного світу та характерологічних особливостей персонажів. Авторська гра з мовними засобами – від створення неологізмів до використання діалектних елементів і стилістичних алюзій – робить тексти Дж. Роулінг особливо складними для перекладу. Перекладачі постають перед необхідністю зберігати баланс між семантичною точністю та художнім ефектом, аби не втратити унікальність стилю й водночас забезпечити доступність для іншомовного читача.

Одним із ключових викликів для перекладачів серії романів про «Гаррі Поттера» стала передача власних назв. Це стувалося не лише імен персонажів, а й назв магичних предметів, істот, заклять, навчальних закладів, ігор та топонімів, які створюють унікальний художній простір твору. Такі номени, як *Hogwarts*, *Diagon Alley*, *Quidditch*, *Marauder's Map* та інші, виконують багатofункціональну роль: вони містять культурні та асоціативні підтексти, відображають елементи гри слів, архаїчні нашіраування чи алюзії на реальні явища. Перекладацька стратегія у цьому випадку вимагала вибору між кількома підходами – дослівним відтворенням, калькуванням або творчою адаптацією. Кожен із них має свої переваги та обмеження: буквальний переклад може зберегти формальну структуру, але втратити стилістичну експресивність; калькування дозволяє відтворити смисловий компонент, проте інколи звучить штучно; натомість творча адаптація надає назвам нове культурне забарвлення, зберігаючи їхню функціональну еквівалентність для читача.

Успішний переклад власних назв у творах Дж. Роулінг передбачає не лише лінгвістичну, але й культурологічну компетентність перекладача. Адже вдала інтерпретація дозволяє зберегти гру слів і символічне навантаження оригіналу, забезпечуючи водночас органічність і прийнятність магичного світу для іншої культури. Натомість невдала інтерпретація здатна позбавити текст його ідіостильових особливостей, що знижує рівень читацької рецепції.

Прикладом збереження авторської гри слів у перекладі є назва школи магії *Hogwarts*. В оригіналі вона функціонує як англійське власне ім'я без прямого семантичного значення, проте містить алюзії на англійські слова та фольклорні образи. Українські перекладачі обрали стратегію фонетичного відтворення, передавши назву як Гогвортс. Такий підхід дозволяє передати українському читачеві відчуття магичності та специфіку школи, не втрачаючи стилістичної гри та художнього колориту, закладеного авторкою.

Іншим прикладом є назва магичної вулиці *Diagon Alley*, яка в оригіналі являє собою гру слів: *diagonally* («по діагоналі») + *alley* («провулок»). «Алея Діагон» або «Алея Діагональ», – таку назву вулиці давали ранні неофіційні українські переклади текстів або субтитрів, поширених у 2000-х роках на форумах і торрент-трекерах. Вони не прижилися й зараз практично не вживаються. Натомість професійні переклади як у книзі (у перекладі В. Морозова), так і дубляжі фільмів (від студії "Le Douen") – *Косий провулок* – успішно передають як буквальний зміст, так і стилістичну гру оригіналу. Слово «косий» відтворює значення «по діагоналі», а провулок – значення *alley*, що забезпечує адекватне сприйняття назви та зберігає гумор і асоціативність тексту. Подібна адаптація демонструє, як професійні перекладацькі рішення можуть водночас зберігати авторський задум і вписувати вигаданий світ у національний культурний та мовний контекст.

Особливу складність для перекладачів становила гра слів у власних іменах персонажів. Яскравим прикладом є ім'я журналістки *Rita Skeeter*. У неофіційних перекладах українською мовою – «Рита Сквітер» або «Ріта Сквітер» походження цього прізвища виводили від слова *skeeter* \approx *mosquito* («комар»), що підкреслює її настирливий, нав'язливий характер, нагадуючи «комара, який дзижчить і не дає спокою». У професійному перекладі Віктора Морозова обрано транслітерацію «Рита Скітер», а не семантичний переклад типу «Рита Комашка» чи «Рита Дзижчалка», щоб зберегти автентичність імен британського світу Роулінг. Такий вибір відповідає перекладацькій стратегії мінімальної адаптації власних назв, яку В. Морозов застосовував системно (так само – *Harry Potter*, *Hermione Granger*, *Severus Snape* тощо). У німецькому ж перекладі персонажка отримала ім'я *Rita Kimmkorn*, де використано слово *Kimmkorn*, що буквально означає «зерняко», але в фразеологічному вживанні набуває значення «надокучливий елемент». Таким чином, Клаус Фрітц, перекладач на німецьку мову (Роулінг, 1999), зумів зберегти асоціативний ефект оригіналу та характеристику персонажа, хоча й через інший культурний образ.

Подібні випадки демонструють, що переклад власних імен у художньому тексті вимагає не лише лінгвістичної компетентності, але й уміння передати культурні та стилістичні нюанси, що закладені автором у назві. У цьому сенсі гра слів стає індикатором творчої адаптації та міжкультурного посередництва в процесі перекладу.

Неологізми є невід'ємною складовою художнього світу, створеного Дж. К. Роулінг, та формують унікальний лексичний пласт, що часто називають «мовою магів» (Безвенюк, 2022). Одним із найвідоміших термінів є *tuggle* (магл), яким у світі Гаррі Поттера позначають людину без магичних здібностей. Цікаво, що прямого аналога цього слова в природній мові не існує, що ускладнює його переклад. У перекладі українською (Роулінг, 2002) термін *tuggle* залишено без змін, що створює відчуття «іншого» та підкреслює авторську винахідливість. У французькому перекладі (Rowling, 1999) він трансформувався у *Moldu*, що забезпечує інтеграцію терміна в систему цільової мови, але частково втрачає його унікальний характер. Зазначимо, що вибір перекладацької стратегії щодо неологізмів безпосередньо впливає на сприйняття магичного світу: збережений оригінал підкреслює авторську інвентивність, тоді як адаптований варіант сприяє кращій когнітивній адаптації тексту для іншомовного читача.

Мовлення персонажів у серії романів Роулінг відіграє значну роль у створенні індивідуалізації героїв і стало суттєвим викликом для перекладачів. Так, у оригіналі Гегрід розмовляє з виразним акцентом та допускає граматичні помилки, що підкреслює його соціальний статус і характер. В українському перекладі це було відтворено через фонетичні спрощення та синтаксичні зсуви, наприклад: «я тобі казав» \rightarrow «я ж казав-то», «треба було йти» \rightarrow «треба ж було піти». Варто відмітити також часте використання просторіч, діалектизмів у репліках Гегріда: «всьо файно», «си», «йой», «тежко» (Pottermore Publishing). Такий підхід дозволяє зберегти індивідуальність мовлення персонажа та передати його характерні мовні особливості.

Важливою складовою перекладу є адаптація культурних алюзій. Наприклад, традиційне британське свято *Halloween* залишено без змін, що зберігає автентичність культурного контексту. Водночас деякі елементи шкільних звичаїв, такі як система гуртожитків, у перекладах на слов'янські мови часто супроводжувалися поясненнями для полегшення сприйняття читачем. Такі рішення демонструють, що перекладачі одночасно прагнули зберегти культурну специфіку оригіналу й забезпечити адекватне розуміння тексту цільовою аудиторією.

Переклад серії романів про «Гаррі Поттера» демонструє застосування різних перекладацьких стратегій. Одні перекладачі прагнули максимально зберегти колорит оригіналу, що включає мовні особливості та індивідуальні характеристики персонажів. Український переклад Віктора Морозова та німецький переклад Клауса Фрітца (Klaus Fritz) успішно відтворюють мовлення Гегріда з характерним акцентом та просторічними конструкціями:

Оригінал: «I told ueh». Український переклад (В. Морозов): «я ж казав-то». Німецький переклад (К. Fritz): «Ich hab's dir doch gesagt, hä?». Інший підхід демонструє французький переклад Жан-Франсуа Менара (Jean-François Ménard), де акцент Геріда пом'якшено, а деякі конструкції адаптовано до мовної та культурної специфіки французького читача: «Je te l'avais bien dit».

Таке порівняння ілюструє два основні перекладацькі підходи: перший спрямований на збереження мовного колориту персонажа та авторського стилю, другий – на адаптацію тексту під культурні та лінгвістичні особливості цільової аудиторії. Вибір стратегії безпосередньо впливає на сприйняття персонажа та його характеру читачем.

Кінематографічна адаптація «Гаррі Поттера» набула не меншої популярності, ніж оригінальний літературний текст, проте відзначається суттєвими скороченнями та змінами у сюжетних лініях, що вплинуло на інтерпретацію окремих персонажів та тематичних акцентів. Зокрема, роль ельфа Доббі у книгах є значно вагомішою, ніж у фільмовій версії, де його присутність істотно зменшено. У романах цей персонаж символізує ідею визволення, боротьби за свободу та гідність, тоді як у кіно його функція зведена переважно до допоміжної, що позбавляє сюжет важливого ідейного виміру.

Іншим показовим прикладом є вилучення з кіноадаптації сюжетної лінії «Товариства захисту прав ельфів» (S.P.E.W.), організованого Герміоноу. У романах цей епізод виконує значну соціальну функцію, привертаючи увагу до проблеми дискримінації та нерівності. Його відсутність у фільмах зробила сюжет більш динамічним і видовищним, однак призвела до втрати важливого соціально-критичного підтексту.

Візуальна стилістика також стала невід'ємною частиною адаптації. Наприклад, у стрічці «Гаррі Поттер і В'язень Азкабану» режисер Альфонсо Куарон свідомо застосував темнішу кольорову гаму, готичні мотиви костюмів та архітектури, що відрізняє її від попередніх екранізацій. Така стилістика відображає дорослішання головних персонажів і поступове заглиблення проблематики боротьби зі злом, акцентуючи перехід від дитячої казковості до психологічно складнішого нарративу.

Отже, адаптація серії романів про «Гаррі Поттера» є складним і багатоплановим процесом, що включає стилістичні, мовні та культурні трансформації. Навіть незначні деталі перекладу чи екранізації можуть суттєво впливати на сприйняття твору читачем чи глядачем. Аналіз перекладів серії різними мовами демонструє різноманітність перекладацьких стратегій – від збереження авторських неологізмів та мовної гри до їхньої адаптації під національні мовні та культурні норми. Саме через такі стратегії формується уявлення іноземного читача про символіку та атмосферу магічного світу Роулінг.

Цей дослідницький аналіз має цінність не лише для перекладознавства чи літературознавства, а й для розуміння впливу глобалізаційних процесів на літературні тексти. Він демонструє, які перекладацькі та адаптаційні рішення сприяють збереженню художньої цілісності твору та глибшому його сприйняттю, а які можуть потенційно спотворити авторський задум, впливаючи на рецепцію тексту в іншому культурному середовищі.

Література:

1. Асланова Н. Семантико-стилістичні особливості використання кольоративів у романі Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь». *Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики*. 2022. Вип. 4. С. 19-24. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/046140c0-68d9-456a-a387-0e5e729f16c6/content>
2. Безвенюк А. А. Лексико-стилістичні засоби виразності та особливості їх перекладу українською мовою в екранізації роману Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і таємна кімната»: магістерська робота: 035.041. ДНУ імені Василя Стуса, Вінниця, 2022. 161 с.
3. Белей Л. Л. Ономастикон «Гаррі Поттера» Джоан Роулінг – шляхи передачі. *Ономастичні науки*. 2008. Вип. № 2. С. 81-84.
4. Бережна М. В. Ономастикон романів Дж. К. Роулінг циклу «Гаррі Поттер» в українському та російському перекладах : дис ... канд. філол. наук : 10.02.16 – перекладознавство. Запорізький національний ун-т. Запоріжжя, 2008. 200 с.
5. Бока О. В. Власні імена як компресовані тексти-носії когнітивної інформації (на матеріалі казки Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і орден Фенікса»). *Вісник Сумського державного університету*. 2008. № 1. С. 15-19.
6. Винарчик О. В. «Магічна» термінологія «Гаррі Поттера» у творчості Джоан Кетлін Роулінг. *Актуальні проблеми сучасної термінології*: зб. наук. пр. Дрогобич, 2009. С. 156-159.
7. Волкова С.В., Лучинська, А.В. Типи трансформацій в українському перекладі тексту Дж. К. Роулінг "Harry Potter and the Philosopher's Stone": лінгвосеміотичний аспект. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. Серія Філологія, Том 22, № 2, стор. – (сторінки згідно журналу). DOI: 10.32589/2311-0821.2.2019.192007
8. Кузнецова А.С., Коваленко А.С. Стилістичні особливості перекладу англійської художньої літератури (на матеріалі роману Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер»). *«Нова філологія»*, № 80. Том 1, 2020. С. 312-318. DOI <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2020-80-1-46>
9. Москвіна О. Концепція мономіфу Джозефа Кемпбелла. *XV Харківські студентські філософські читання*: Матеріали міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів, 26–27 квітня 2019 р. Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. С. 83–84.
10. Роулінг Дж. К. Гаррі Поттер і Таємна кімната / пер. Віктор Морозов. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. – 352 с.
11. Сеньків О. М. Індивідуально-авторське словотворення у творах жанру фентезі. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Сер. : Філологічні науки (мовознавство). 2015. № 3. С. 238-244. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvddpufm_2015_3_40
12. Сорочан А. Реалізація ефемістичного потенціалу на прикладі мовних тактик персонажів роману Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь». *Молодий вчений*, 1.1 (125.1), С. 78-82. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-1.1-125.1-19>
13. Шемуда М. Тематика авторських неологізмів у романах Дж. К. Роулінг про Гаррі Поттера. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Серія: Германська філологія. №831-832. 2024. С. 308-317. DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2021.831-832.308-317>
14. Філоненко О. Модуси магічного в британській літературі. *Релігієзнавчі нариси*. 2021. № 11. С. 8-25.
15. Naverals, Wouter & Geybels, Lindsey. Putting the Sorting Hat on J.K. Rowling's Reader: A digital inquiry into the age of the implied readership of the Harry Potter series. *Journal of Cultural Analytics*, Vol. 5, 2021, pp. 1-30. DOI: 10.22148/001c.24077.
16. Pottermore Publishing. «Ukrainian eBooks | Pottermore Publishing». Доступно: <https://www.pottermorepublishing.com/ukrainian-ebooks/>
17. Rowling, J. K. Harry Potter et la Chambre des secrets / trad. Jean-François Ménard. – Paris : Gallimard Jeunesse, 1999. 275 p.
18. Rowling, J. K. Harry Potter und die Kammer des Schreckens / Übers. Klaus Fritz. – Hamburg : Carlsen Verlag, 1999.
19. Tribe, K. V., Papps, Fiona A., & Calvert, Fiona. "It just gives people hope": A qualitative inquiry into the lived experience of the Harry Potter world in mental health recovery. *The Arts in Psychotherapy*, Vol. 74, 2021. Article 101802. DOI: 10.1016/j.aip.2021.101802.
20. Whited, L. A. (ed.). *The Ivory Tower and Harry Potter: Perspectives on a Literary Phenomenon*. University of Missouri Press, 2002.
21. Whited, L. A. (ed.). *The Ivory Tower, Harry Potter, and Beyond: More Essays*. University of Missouri Press, 2024.

References:

1. Aslanova, N. (2022). Semantiko-stylistychni osoblyvosti vykorystannia koloratyv u romani Dzh. K. Rowling "Harri Potter i filosofskiy kamin" [Semantic and Stylistic Features of the Use of Colour Terms in J. K. Rowling's Novel Harry Potter and the Philosopher's Stone]. *Aktualni problemy inozemnoi filolohii i linhvodydaktyky*, (4), 19-24. <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/046140c0-68d9-456a-a387-0e5e729f16c6/content>
2. Bezveniuk, A. A. (2022). *Leksyko-stylistychni zasoby vyraznosti ta osoblyvosti yikh perekladu ukrainskoiu movoiu v ekranizatsii romanu Dzh. K. Rowling "Harri Potter i taiemna kimmnata"* [Lexical and Stylistic Means of Expressiveness and Peculiarities of Their Translation into Ukrainian in the Film Adaptation of J. K. Rowling's Novel Harry Potter and the Chamber of Secrets] (Mahisterska robota, Donetskyi natsionalnyi universytet imeni Vasylya Stusa).
3. Belei, L. L. (2008). Onomastykon "Harri Pottera" Joan Rowling – shliakhy peredachi [The Onomasticon of J. K. Rowling's Harry Potter: Ways of Rendering.]. *Onomastychni nauky*, (2), 81–84.
4. Berezhna, M. V. (2008). *Onomastykon romaniv Dzh. K. Rolinh tsykladu "Harri Potter" v ukrainskomu ta rosiiskomu perekladakh* [The Onomasticon of J. K. Rowling's Harry Potter Novel Series in Ukrainian and Russian Translations] (Dys. kand. filol. nauk, Zaporizkyi natsionalnyi universytet).
5. Boka, O. V. (2008). Vlasni imena yak kompresovani teksty-nosii kohnityvnoi informatsii (na materialy kazky Dzh. Roulinh "Harri Potter i Orden Feniksa") [Proper Names as Compressed Texts Carrying Cognitive Information (Based on J. Rowling's Fairy Tale Harry Potter and the Order of the Phoenix.]. *Visnyk Sums'koho derzhavnogo universytetu*. (1), 15–19.
6. Vynarchyk, O. V. (2009). "Mahichna" terminolohiia "Harri Pottera" u tvorchosti Joan Ketlin Roulinh ["Magical" Terminology of Harry Potter in the Works of Joanne Kathleen Rowling.]. *Aktualni problemy suchasnoi terminolohii*. 156–159.
7. Volkova, S. V., & Luchynska, A. V. (2019). Typy transformatsii v ukrainskomu perekladu tekstu Dzh. K. Roulinh "Harry Potter and the Philosopher's Stone": linhvosemiotychnyi aspekt [Types of Transformations in the Ukrainian Translation of J. K. Rowling's Harry Potter and the Philosopher's Stone: A Linguosemiotic Aspect.]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnogo linhvistychnogo universytetu. Seriya Filolohiya*. 22(2). <https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2019.192007>
8. Kusnietsova, A. S., & Kovalenko, A. Ye. (2020). Stylistychni osoblyvosti perekladu anhlomovnoi khudozhnoi literatury (na materialy romanu Dzh. K. Roulinh "Harri Potter") [Stylistic Features of Translating English-Language Fiction (Based on J. K. Rowling's Harry Potter)]. *Nova filolohiya*. 80(1), 312–318. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2020-80-1-46>
9. Moskvina, O. (2019). Kontsepsiia monomifu Dzhosefa Kempbella [The Concept of Joseph Campbell's Monomyth.]. *U XV Kharkivskii studentski filosofski chytannia: Materialy mizhnarodnoi naukovoii konferentsii studentiv ta aspirantiv*. Kharkivskiy natsionalnyi universytet imeni V. N. Karazina. 83–84.
10. Rowling, J. K. (2002). Гаррі Поттер і Таємна кімната (В. Морозов, Пер.) [Harry Potter and the Chamber of Secrets (V. Morozov, trans.)]. A-Ba-Ba-Ha-La-Ma-Ha.
11. Senkiv, O. M. (2015). Indyvidualno-avtorske slovotvorennia u tvorakh zhanru fentezi [Individual Authorial Word Formation in Works of the Fantasy Genre]. *Naukovyi visnyk Drohobys'koho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Ivana Franka. Seriya: Filolohichni nauky*. (3), 238–244. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvddpufm_2015_3_40
12. Sorochan, A. (2024). Realizatsiia evfemistychnoho potentsialu na prykladi movnykh taktik personazhiv romanu Dzh. Rolinh "Harri Potter i filosofskiy kamin" [Realization of the Euphemistic Potential on the Example of the Linguistic Tactics of Characters in J. Rowling's Harry Potter and the Philosopher's Stone.]. *Molodyi vchenyi*. 1.1(125.1), 78–82. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-1.1-125.1-19>
13. Shemuda, M. (2024). Tematyka avtorskykh neolohizmiv u romanakh Dzh. K. Roulinh pro Harri Pottera [Thematic Analysis of Authorial Neologisms in J. K. Rowling's Harry Potter Novels]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu. Seriya: Herman'ska filolohiya*. 831–832, 308–317. <https://doi.org/10.31861/gph2021.831-832.308-317>
14. Filonenko, O. (2021). Modusy mahichnogo v brytanskii literaturi [Modes of the Magical in British Literature]. *Relihieznavchi narysy*. (11), 8–25.
15. Haverals, W., & Geybels, L. (2021). Putting the Sorting Hat on J.K. Rowling's reader: A digital inquiry into the age of the implied readership of the Harry Potter series. *Journal of Cultural Analytics*, 5, 1–30. <https://doi.org/10.22148/001c.24077>
16. Pottermore Publishing. (n.d.). *Ukrainian eBooks | Pottermore Publishing*. <https://www.pottermorepublishing.com/ukrainian-ebooks/>
17. Rowling, J. K. (1999). *Harry Potter et la Chambre des secrets* (J.-F. Ménard, Trans.). Gallimard Jeunesse.
18. Rowling, J. K. (1999). *Harry Potter und die Kammer des Schreckens* (K. Fritz, Trans.). Carlsen Verlag.
19. Tribe, K. V., Papps, F. A., & Calvert, F. (2021). "It just gives people hope": A qualitative inquiry into the lived experience of the Harry Potter world in mental health recovery. *The Arts in Psychotherapy*, 74, Article 101802. <https://doi.org/10.1016/j.aip.2021.101802>
20. Whited, L. A. (Ed.). (2002). *The Ivory Tower and Harry Potter: Perspectives on a literary phenomenon*. University of Missouri Press.
21. Whited, L. A. (Ed.). (2024). *The Ivory Tower, Harry Potter, and Beyond: More Essays*. University of Missouri Press.